

KÁROS SZENVEDÉLYEK MAGATARTÁSTUDOMÁNYI ALAPJAI

TANULÁSI EREDMÉNY ALAPÚ TANTÁRGY TEMATIKA

Képzés neve:	Általános orvosképzés
Tantárgy címe:	A káros szenvedélyek magatartástudományi alapjai – AOK-OMSZV061
Tantárgy típusa:	szabadon választható
Tanév és félév:	III. évfolyam / őszi félév
Tantárgyfelelős:	Dr. Fúzné Prof. Dr. Pikó Bettina D.Sc – magatartáskutató, egyetemi tanár Magatartástudományi Intézet (6722 Szeged, Mars tér 20.) e-mail: fuzne.piko.bettina@med.u-szeged.hu
Tanóra típusa:	előadás
Heti óraszám:	2
Kreditértéke	2
Értékelése:	beszámoló (5)
Előfeltétel:	Pszichológiai alapfogalmak, kommunikáció (AOK-KU081/082 vagy AOK-KU083/084)

Tantárgy célja:

A hallgatók a kurzus végére

- értsék meg a káros szenvedélyek univerzális betegségkoncepcióját
- sajátítsák el a káros szenvedélyek kialakulásához vezető tényezők magatartástudományi alapjait
- értsék meg az egyes addikciók eltérő jellegét
- szerezzenek használható ismereteket a serdülőkorú problémaviselkedésről és a megelőzés lehetőségeiről
- szerezzenek alapismereteket a magatartás-epidemiológiai vizsgálatok módszereiről
- értsék meg a káros szenvedélyek szimbólum-jellegét a modern társadalomban

Kimeneti követelmények:

Tudás

- Ismeri az addikciók univerzális betegségmodelljét
- Ismeri az addikciók neurobiológiai, pszichológiai és társadalom-lélektani hátterét.
- Ismeri a kémiai és viselkedési addikciók sajátosságait, különbségeit és hasonlóságait
- Ismeri a drogfogyasztás, az alkoholfogyasztás, a dohányzás és az ún. új típusú addikciók sajátosságait
- Ismeri az addikciók megelőzési lehetőségeit, kezelésük és rehabilitációjuk ismérveit.

Képesség

- Képes felismerni az addikció jeleit, és vagy szakszerű ellátást nyújtani, vagy megfelelő szakemberhez (pl. addiktológus, pszichológus, pszichiáter) irányítani
- Képes az addikciók prevenció munkájában részt venni
- Képes felismerni a különböző addikciók hátterében fennálló rizikótényezőket, valamint védőfaktorokat

Attitűd

- Érzelmi intelligenciával, empátiával és hatékonyan kommunikál a szenvedélybetegekkel
- Megértően kezeli az addikciókat az általános orvosi gyakorlatban

Autonómia – Felelősség

- Hatékonyan és felelősséggel működik az egészségügyi ellátórendszerben az addikciók prevenciójában, kezelésükben és rehabilitációjukban
- Elősegíti a hatékony klinikai döntéshozást az addikciók optimális kezeléséhez és megelőzéséhez.

Témakörök:

- A káros szenvedélyek univerzális betegségkonceptiója. Történeti áttekintés.
Az addikció lényege és pszichofiziológiai alapjai
- Magatartás és káros szenvedélyek. Pszichológiai és magatartási modellek
- Stressz, coping és adaptáció. A káros szenvedélyek mint adaptációs zavarok
- Életmód és káros szenvedélyek a modern kultúrában. Társadalomlélektani alapok
- Deviancia-modell és káros szenvedélyek
- A dohányzás magatartástudományi megközelítése
- A drogfogyasztás magatartástudományi megközelítése
- Az alkoholfogyasztás magatartástudományi megközelítése
- Viselkedési addikciók, új típusú addikciók
(pl. munkamánia, szerencsejáték-abúzus, bulimia nervosa, internet-függőség)
- Fiatalkori problémaviselkedés szindróma. Rizikó és protektív faktorok
- Magatartás-epidemiológiai vizsgálatok módszertana
- A káros szenvedélyek megelőzésének magatartástudományi alapjai
- Az addiktológiai kezelés és rehabilitáció.

Módszerek:

- Audiovizuális eszközök
- Egyéni témaelemzés

A tárgy teljesítésének feltételei, vizsga követelményei:

- Részvétel az előadásokon
- Minden órán katalógus lesz, csak az vegye fel a tárgyat, aki részt tud venni a kurzus megadott időpontjában!

Értékelés:

A vizsgajegy alapja:

Minden óra után **kötelező**, rövid **esszé jellegű feladat** lesz, amit a **CooSpace**-en a megadott határidőig kell elkészíteni a feladatban leírt szempontok alapján.

Kötelező irodalom:

- Demetrovics Zsolt (szerk.): *Az addiktológia alapjai I–IV*. ELTE Eötvös Kiadó

Ajánlott irodalom:

- Vandlík Erika, Németh Attila (2004): *Az addikciók neurobiológiája a legújabb kutatások tükrében*. *Psychiatria Hungarica*, 19, 76-91.
- Pikó Bettina (2017): *Függőségek és a mértéktelenség kultúrája*. *Valóság*, 60(3), 16-23.

A KÁROS SZENVEDÉLYEK MAGATARTÁSTUDOMÁNYI ALAPJAI ELŐADÁS

2023/2024. tanév őszi szemeszter

Előadások helye: Baló József Oktatási Központ, Kulka Frigyes terem (Nagyelőadó)
Előadások időpontja: csütörtök, 15–16:15
Előadó neve, elérhetőségei: Dr. Fűzné Prof. Dr. Pikó Bettina D.Sc – magatartáskutató, egyetemi tanár
fuzne.piko.bettina@med.u-szeged.hu (CooSpace, Facebook, Messenger)
Írásbeli vizsga időpontja, formátuma: 2023. december 07. 15 óra

A kurzus tematikája:

1.	2023.09.14.	-
2.	2023.09.21.	A káros szenvedélyek univerzális betegségkonceptiója. Az addikciók neuroanatómiai és pszichofiziológiai alapjai
3.	2023.09.28.	A káros szenvedélyek pszichológiája. Pszichológiai és magatartási modellek
4.	2023.10.05.	A káros szenvedélyek stressz-elmélete. Stressz, coping, adaptáció, munkafüggőség.
5.	2023.10.12.	A káros szenvedélyek társadalomlélektani alapjai. Függőségek a fogyasztói társadalomban
6.	2023.10.19.	A drogfogyasztás magatartástudományi szemléletben
7.	2023.10.26.	Az alkoholfogyasztás magatartástudományi szemléletben
8.	2023.11.02.	A dohányzás magatartástudományi szemléletben
9.	2023.11.09.	Viselkedési addikciók, új típusú addikciók (pl. szerencsejáték-abúzus, bulimia nervosa, testedzés-függőség)
10.	2023.11.16.	TDK konferencia szünet
11.	2023.11.23.	Az internet – és okostelefonfüggőség komplex, magatartástudományi értelmezése
12.	2023.11.30.	A káros szenvedélyek megelőzésének magatartástudományi alapjai, addiktológiai kezelés és rehabilitáció
13.	2023.12.07.	Írásbeli vizsga/Konzultáció
14.	2023.10.05.	-